

7. Українське державотворення: невитребуваний потенціал: Словник-довідник / О.М. Мироненко, Ю.І. Римаренко, І.Р. Ксенко та інші. Київ, 1997. 560с.

Желяк А.А.

*студентка Юридичного факультету
Національного авіаційного університету, м.Київ
Науковий керівник: **Бородін І.Л.**, д.ю.н., професор*

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ОСНОВИ ВИКОРИСТАННЯ АТРИБУТІВ І СИМВОЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

Історія національно-визвольних рухів свідчить, що в моменти їхнього піднесення суспільна увага зосереджується на проблемі джерел історії та симантики національної символіки. Це цілком природно, бо національні символи - не випадкові значки і барви. Вони постають внаслідок історичного та культурного розвитку народу і тісно пов'язані з його духовністю, з його прагненням до єднання, готовністю до здійснення своїх національних завдань та забезпечення національних інтересів. Україна, вибираючи незалежність і розбудовуючи державу, обирає символи суверенітету – символи своєї єдності, честі й гідності, традицій державотворення, історії та сьогодення. Ще за часів Козацької держави в Україні існувала традиція застосування цілої низки клейнодів (інсигній або атрибутів).

В Україні також відповідно до ст. 20 Конституції України державними символами є Державний Герб, Державний Гімн, Державний Прапор. Ще до державних символів можна віднести державні нагороди України, тому що вони також складаються з ідей історичних, політичних чи національних рис. Проте лише наявність цих символів є недостатнім для правового становлення держави. Тому починаючи з 1991 року в Україні зроблено багато кроків для досягнення позитивного результату та затвердження державних символів та атрибутів на правовому рівні. Проте процес законодавчого оформлення використання символів та атрибутів ще не закінчено[1, с. 14].

Правові норми у сфері застосування публічних атрибутів і символів України мають типову структуру та складаються з гіпотези, диспозиції, санкції. Також вони як третій компонент можуть містити заохочення або ж зовсім їх не мати. Ці норми варто поділити за юридичним змістом на : заборонні, зобов'язувальні, уповноважувальні, стимулювальні.

Суб'єктом застосування публічних атрибутів і символів української держави виступає фізична чи юридична особа, яка є носієм прав і обов'язків та має здатність її реалізувати у сфері застосування публічних атрибутів і символів української держави, на основі правового законодавства. Характеристика системи суб'єктів та їхніх повноважень у сфері застосування публічних атрибутів і символів України відбувається на основі індивідуального і колективного групування за загальними і специфічними ознаками, які вказують на повноваження суб'єктів, пов'язаних із застосуванням публічних атрибутів і символів.

Так наприклад, впродовж останніх 5 років використання Державного Прапора України, його зображень набуло більшої популярності. В державні свята, під час фестивалів, у щасливі і сумні дати, чи навіть у будень Україна одягнута, замальована в синьо-жовті кольори. Мабуть, складно не помітити різні відтінки кольорів Державного Прапора, особливо в День Незалежності України. Нижня смуга має палітру від блідого жовтого до лимонного, а верхня смуга – від сіро-голубого до ультрамаринового. Нерідко Державний Прапор прикріплений абияк абиде, Співвідношення ширини Державного Прапора України до його довжини є доволі різним, хоча постановою Верховної ради від 28 січня 1992 року чітко визначено співвідношення 2:3 та дві горизонтальні смуги: верхня – синього кольору, а нижня – жовтого[2, с 111]. Проте через те що досі немає Закону України відповідальності за недотримання положень вище вказаної Постанови Верховної Ради також немає. Є лише кримінальна відповідальність за наругу над державними символами, згідно зі ст. 338 КК України. Логічним у таких випадках було б встановлення адміністративної відповідальності.

Серйозніші наміри врегулювати ці відносини здійснено у 2015-2016 роках. Так 16.10.2015 року у Верховній Раді за ініціативи Кабінету міністрів України під керівництвом экс-прем'ра Арсенія Яценюка

zareєстрований Проект Закону «Про державний прапор» № 3334. В цьому законодавчому акту зазначено правовий захист Державного прапора України та відповідальність за порушення нормативно правового акту. Його ухвалили в першому читанні і відправили на доопрацювання, оскільки Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України зробило низку зауважень. Однак починаючи з 2016 року і дотепер доопрацювання цього закону й досі не закінчене і коли закон буде ухвалено повторно – невідомо.

Подібне становище і з Державним Гербом України. Верховна Рада України прийняла лише постанову, де затверджує тризуб, як малий герб України, вважаючи його головним елементом великого герба України. Звичний нам золотий тризуб на синьому щиті – це малий герб, який є символом княжої держави Володимира Великого. Коли ж в 1996 році ухвалювали Конституцію і в двадцятій статті розділили державний герб на дві частини – великий та малий [3, с 148].

Однак сучасні експерти визнають, що з точки зору геральдики, великий державний герб України не властивий. Великі герби, як правило, мають країни з монархічним устроєм та традиціями. Україна ж є унітарною державою через це великий герб не є для нас характерним.

Закон України «Про Державний Гімн України» на відмінно від інших державних символів, був прийнятий хоча лише в 2003 році, а до цього часу використовувалася лише музика, тобто затвердження тексту, спонукало до дискусій, що є характерним і в наш час. Адже багато хто вважає вірш «Ще не вмерла Україна...» песимістичним., тому час від часу до Верховної Ради подають пропозиції щодо зміни кількох рядків тексту, а то й повної заміни Гімну на інший.

Отже, публічні атрибути української держави – це суспільні, виражені в матеріальних формах невід’ємні ознаки держави, без яких не можливе її існування, що робить її суб’єктом правових і політичних міждержавних відносин, виявляючи при цьому свій зовнішній державний суверенітет.

Список використаних джерел

1. Гай-Нижник П. Під яким прапором здобувалася й існувала українська державність у ХХ столітті (Про Державний прапор України на підставі історії та фактів, а не емоцій) // Музеї України. — 2014.

2. Про Державний Прапор України: Постанова Верховної Ради України від 28 січня 1992 р. № 2067-ХІІ // Відом. Верх. Ради України. – 1992. – № 19. – Ст. 257.
3. Болотенюк С.В., Харченко П.А. Тризуб – символ світогляду українців/ С.В. Болотенюк, П.А. Харченко. – К.: Укр. акад.. оригінальних ідей; Фенікс, 2012. – 184 с.

Іскра Т. О.

*студентка Факультету морського права
Національного університету кораблебудування
імені адмірала Макарова, м. Миколаїв
Науковий керівник: Федоренко Т. М., к. ю. н., доцент*

НОРМАТИВИ АДВОКАТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Адвокатура є важливим інститутом демократичної держави, без існування якої неможливе створення правової держави, забезпечення надійного захисту прав людини. Оскільки діяльність адвоката має публічно-правовий характер, деонтологічне підґрунтя на всіх етапах захисту інтересів осіб, які звернулися за юридичною допомогою, пізнання ступеню усвідомлення адвокатом своїх професійних обов'язків, слід визнати актуальною проблемою деонтологічного спрямування. Проблема професійного обов'язку адвоката є однією з ключових у загальній структурі деонтологічних засад діяльності адвоката.

Окремі аспекти деонтологічних засад діяльності адвокатури були висвітлені у вітчизняній і зарубіжній науковій літературі. Так, наприклад, етичні аспекти професійного правозаступництва в Україні висвітлювалися у працях О. Ф. Скакун, С. Д. Гусарєва, О. Д. Тихомирова, В. Д. Ткаченка, О. Д. Святоцького, В. Д. Ткаченка, І. В. Бризгалова, Д. П. Фіолєвського, О. М. Семенова, С. І. Маршалюка, Ю. С. Гальонкіної, О. О. Сидоренко, Н. В. Артикуци, В. О. Святоцької, М. Р. Аркеляна, І. М. Луцького, В. М. Суценка, М. Ю. Башцевського та інших дослідників.

Нормативну основу теми складають нормативно-правові акти України: Конституція України, Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», Правила адвокатської етики різних років та